

beholdt i Hjemmet til Foderbrug, kan siges at være værd. Øvrighederne og Præsterne har jo heller ikke haft stort andet at gaa efter end Prisopgivelserne i Bladene eller Opgivelser fra handlende om de Priser, der er givet paa de forskellige Kornvarer. De er derved komne til en højere Ansættelse. Derimod har de Tillidsmænd, som er valgte af Sogneraadene, haft lettere Adgang til at danne sig et Begreb om den samlede Kornmængdes Værdi, men jeg ved dog, at enkelte af dem har været mest tilbøjelige til at skaffe sig Underretning fra Købmanden om, hvorledes Prisen har været i den forløbne Maaned, og ud fra dette at ansætte en Pris, som de saa har indberettet, og som er blevet taget til Følge, som Regel med den Virkning, at Kapitelstaksten er blevet for høj i Forhold til Kornets egentlige Værdi. Derfor har Udvalget ved Udarbejdelsen af Lovforslaget bestræbt sig for at naa til en Bestemmelse om, hvorledes Priserne skal ansættes, og derfor staaer der i Lovforslagets § 4, at ved Ansættelsen skal der tages Hensyn til Værdien af alt det i Amtsraadskredsen avlede Korn af paagældende Sort. Dette Forhold er yderligere udviklet i Betænkningen, hvor der staaer: „Herefter maa Nævnet altsaa tage Hensyn ikke blot til de ved stedfundne Salg opnaaede Priser, men ogsaa til Værdien af det Korn, der ikke kommer paa Markedet, hvoraf atter følger, at Mængden og Værdien af Smaakornet vil indgaa som et Led i Fastsættelsen af Priserne.“ Det er altsaa udtrykkeligt angivet i Betænkningen, hvad den samlede Kornmængde er, og at Værdien af Smaakornet skal tages med i Betragtning. Det maa derigennem staa klart for de Mænd, der bliver valgte ind i disse Nævn til Ansættelse af Kapitelstaksten, hvad man forstaaer ved alt det i Kredsen avlede Korn, og jeg tvivler heller ikke om, at Nævnet, som er valgt af Amtsraadet, og som i det væsentlige vil komme til at bestaa af Landmænd, vil vide at tage Hensyn til, hvad der i saa Henseende er anført i Betænkningen.

I § 5 staaer: „Inden Udgangen af hvert Aars Januar Maaned beregner Statens statistiske Bureau for hver Kapitelstakst-kreds Kapitelstaksten for det foregaaende Aar som et Gennemsnit af de i Henhold til § 4 af hvert indenfor Kredsen nedsat Kapitelstakstnævn opgivne Priser. Det nævnte Gennemsnit udregnes efter Forholdet mellem Kapitelstakstkredsens samlede Hartkorn og den Andel af dette Hartkorn, som repræsenteres af de enkelte

Nævn.“ Til Brug ved Beregningen findes der under Bilag Nr. 2 vedhæftet Lovforslaget en Fortegnelse over, hvad det samlede Hartkorn for de enkelte Kapitelstakstkredse var ansat til, hvorefter Kapitelstaksten jo fremdeles skal beregnes i Henhold til Lovforslagets § 5. Jeg tror, at det ikke vil falde nogen vanskeligt at forstaa denne Beregning. Det kan maaske nok for mange, der ikke er inde i disse Forhold, se noget indviklet ud, men det Grundlag, hvorpaa man efter denne Beregning skal fastsætte Kapitelstaksten, tror jeg er meget rimeligt og fornuftigt, og jeg for mit Vedkommende nærer ingen Angst for at gaa med til denne Udregningsmaade.

I § 6 anføres, at Kvalitetsvægt kan ombyttes med Litervægt. Det er ganske naturligt, at dette anføres, nu da vi har faaet Meterloven gennemført. Jeg ved ikke, om det er nødvendigt og rigtigt at gøre denne Forandring, men jeg er tilbøjelig til at tro, at det er heldigere at beholde det gamle, da jeg tror, at det er det mest forstaaelige; men maaske der med Tiden vil være Grund til at indføre de nye Betegnelser.

I § 7 findes Bestemmelserne angaaende de Afgifter af mindre Betydning, for hvilke man ikke mener det nødvendigt at have aarlig Kapitelstakstansættelse, og som fastsættes med en fast Takst som anført i § 7. Som Grundlag for denne Beregning har man, som sagt, brugt Kapitelstaksterne fra 1888 til 1911 med Udskydelse af de to højeste og de to laveste Takster. Taksterne for hvide og graa Ærter kommer til at vedrøre Møen, forrige Halsted Amt, forrige Maribo Klosters og Aalholm Amter og forrige Nykøbing Amt. Taksterne for Boghvede vedrører Ribe, Vejle og Ringkøbing Amter, Taksterne for Boghvedegryn: Aarhus Stift, for Smør: Aarhus Stift, Ribe Amt, Vejle Amt og Ringkøbing Amt, for Flæsk: Ribe Amt, Vejle Amt og Ringkøbing Amt, samt for Honning: Ribe Amt, Vejle Amt og Ringkøbing Amt.

Der er blandt de Oplysninger, som er blevet bragte til Veje, nogle Besvarelser, som jeg ikke vil undlade ved denne Lejlighed at fremdrage. Der er blandt andet indhentet Erklæring om Kapitelstaksten for Ærter paa Møen. Stege Byraad og 2 af Øens Sogneraad har udtalt sig for Bevarelsen af Kapitelstakst paa Ærter, hvorimod Øens 6 øvrige Sogneraad udtaler, at der ingen Grund er til at beholde Ansættelsen. Præstø Amt mener heller ikke, at det er nødvendigt at bibeholde Ansættel-